

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6CdoR/17/2023
Identifikačné číslo spisu:	1320207751
Dátum vydania rozhodnutia:	30.05.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Terézia Mecelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1320207751.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého D. C., narodeného XX. I. XXXX, bývajúceho u matky, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, Senec, Krátka 1, ako opatrovníkom, matky U. H., narodenej XX. S. XXXX, J., Č. XXXX/XX, zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Zátorským, Spišská Nová Ves, Štefánikovo nám. 5, a otca K. C., narodeného X. O. XXXX, D., E. XX, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, vedenej pôvodne na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 39P/178/2020, o dovolaní matky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2023 sp. zn. 20CoP/147/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2023 sp. zn. 20CoP/147/2022 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 5. apríla 2022 č. k. 39P/178/2010-539 upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletému D. C. (ďalej aj len „maloleté dieťa“ alebo „maloletý“) tak, že ho zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch s tým, že matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého od nedele párneho kalendárneho týždňa od 13.00 hod. do nedele nepárneho kalendárneho týždňa do 13.00 hod. a otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého od nedele nepárneho kalendárneho týždňa od 13.00 hod. do nedele párneho kalendárneho týždňa do 13.00 hod., s výnimkou osobitnej úpravy počas jarných, veľkonočných, letných a zimných prázdnin. Tiež rozhodol, že obaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne počas týždennej striedavej osobnej starostlivosti k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Zároveň uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne od 1. mája 2020 k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, s tým, že zročné výživné za obdobie od 1. mája 2020 do 31. marca 2022 v sume 600 eur je otec povinný uhradiť k rukám matky do 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia. Súd prvej inštancie rozhodol, že maloletý bude mať trvalé bydlisko na adrese D., E. XXXX/XX. Návrh otca na vyslovenie predbežnej vykonateľnosti rozhodnutia zamietol. Tiež zamietol návrh otca ako aj návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal. Súd prvej

inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil, že rodičia maloletého nie sú manželmi a žili aj s maloletým v spoločnej domácnosti v D. do odchodu matky s maloletým do J. (bez súhlasu otca), kde matka býva s maloletým u svojich rodičov od 1. mája 2020. Pri rozhodovaní o zverení maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov súd prvej inštancie zohľadnil skutočnosť, že obaja rodičia majú vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloletého a že v starostlivosti o maloletého neboli zistené žiadne nedostatky. Pri rozhodovaní o intervale striedavej osobnej starostlivosti súd prvej inštancie prihliadal na vzdialenosť bydlísk rodičov, ako aj na vek maloletého (navštevujúceho materskú školu), pre ktorého z dôvodu dlhej doby pravidelného odlúčenia od matky nie je vhodná striedavá starostlivosť v dvojtyždňových intervaloch, ale v záujme maloletého je striedavá osobná starostlivosť v týždenných intervaloch. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti otca voči maloletému súd prvej inštancie zohľadnil majetkové pomery rodičov maloletého, ich príjmy zo zamestnania, skutočnosť, že ani jeden z rodičov nemá ďalšie vyživovacie povinnosti, výšku poberaných štátnych príspevkov na starostlivosť o dieťa, výšku mesačných splátok peňažných záväzkov, výšku nákladov na bývanie ako aj výšku výdavkov na maloletého. Súd prvej inštancie určil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne počas týždennej striedavej osobnej starostlivosti s prihliadnutím na vyšší príjem otca zo zamestnania. Za obdobie od 1. mája 2020, odkedy matka býva s maloletým v J., do času začatia realizovania striedavej osobnej starostlivosti v týždenných intervaloch súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého 150 eur mesačne s prihliadnutím k dĺžke osobnej starostlivosti o maloletého ako aj k príjmom oboch rodičov. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“).

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) na odvolanie oboch rodičov rozsudkom z 31. mája 2023 sp. zn. 20CoP/147/2022 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zverení maloletého do striedavej starostlivosti oboch rodičov riadne zistil skutočný stav vecí, za účelom posúdenia záujmov maloletého vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu (§ 185 CSP), výsledky vykonaného dokazovania správne vyhodnotil (§ 191 CSP) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí dostatočným a kvalifikovaným spôsobom odôvodnil (§ 220 CSP). K námietkam matky ohľadne nevhodnosti modelu striedavej osobnej starostlivosti pre maloletého z dôvodov vzdialenosti bydlísk rodičov a s tým spojeného cestovania medzi J. a D., ktoré maloletému nevyhovuje a maloletý nie je na model striedania zvyknutý, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní vzal do úvahy všetky okolnosti danej veci vrátane vyjadrenia maloletého, že má rád rovnako matku ako aj otca, pričom z obsahu spisu vyplynulo, že kolízny opatrovník vykonal pohovor s maloletým tak v domácnosti matky, ako aj v domácnosti otca a zistil, že maloletý je naviazaný tak na otca, ako aj na matku. Maloletý uviedol, že cesta z J. do D. je síce dlhá, ale cestovanie mu neprekáža; počas cesty sa hrá s otcom alebo so starým otcom, nenudí sa a do D. sa teší. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že cestovanie nespôsobuje maloletému problémy a argumenty matky týkajúce sa vzdialenosti bydlísk preto vyhodnotil ako nedôvodné. K tvrdeniam matky o chýbajúcej konštruktívnej komunikácii medzi rodičmi odvolací súd uviedol, že po rozpade partnerského zväzku je komunikácia medzi rodičmi vždy určitým spôsobom napätá, ale v tomto konkrétnom prípade sa nedá hovoriť o neschopnosti komunikácie medzi rodičmi, ale skôr o absencii kvalifikovanej komunikácie. Chýbajúca kvalifikovaná komunikácia medzi rodičmi nemôže mať za následok odopretie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, hlavne za predpokladu, že zostávajúce podmienky pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti sú splnené. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal podporne na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky z 30. decembra 2014 sp. zn. I. ÚS 1554/14, v zmysle ktorého nesmie byť chýbajúca kvalifikovaná komunikácia medzi rodičmi prekážkou zavedenia striedavej osobnej starostlivosti o dieťa. Odvolací súd záverom ustálil, že zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov je v záujme maloletého, poukazujúc pritom na jeho výsluch opakovane realizovaný opatrovníkom, berúc tiež do úvahy bežné komunikačné nezhody medzi rodičmi, ktoré sú po rozpade vzťahu vždy prítomné. Pokiaľ matka v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie nezohľadnil jej podania a vyjadrenia týkajúce sa

dôvodu jej odsťahovania sa do J., odvolací súd k tomu uviedol, že nie je možné pripísať len na ťarchu otca a jeho správanie, že matka situáciu vyriešila odchodom zo spoločnej domácnosti ku svojim rodičom do J.. Pokiaľ ide o ekonomické dôvody, ktoré matku prinútili vrátiť sa späť k rodičom do J., týmito dôvodmi nemôže byť podľa názoru odvolacieho súdu ospravedlnený zásah do rodičovských práv druhého rodiča. Matka svojím rozhodnutím odsťahovať sa od otca späť do J. k rodičom, vzhľadom na vzdialenosť bydlísk, nepochybne sťažila prístup otca k maloletému synovi a reálny výkon jeho rodičovských práv. Odvolací súd nesúhlasil s tvrdeniami matky, že súd prvej inštancie nevzal do úvahy všetky jej podania. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že aj keď v ňom všetky vyjadrenia matky neboli *expressis verbis* citované, súd prvej inštancie ich zobral do úvahy. Oboznámením sa so všetkými vyjadreniami matky založenými v súdnom spise odvolací súd dospel k rovnakým záverom ako ich ustálil súd prvej inštancie vo svojom rozsudku. Odvolacie námietky otca, ktorý rozsudok súdu prvej inštancie napadol len vo výroku o uložení povinnosti platiť výživné na maloletého vo výške 100 eur mesačne, odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné, poukazujúc na rozdielnosť príjmov oboch rodičov. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil skutočný stav a na jeho základe dospel k správne mu záveru, že otcovi je potrebné uložiť plnenie vyživovacej povinnosti aj v režime striedavej osobnej starostlivosti. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP spojení s § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala matka (ďalej aj len „dovolateľka“) dovolanie. Dovolanie odôvodnila ust. § 420 písm. f) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces). Navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Eventuálne navrhla zrušiť rozsudky nižších súdov a vrátiť vec súdu prvej inštancie. Dovolateľka nepovažovala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie za presvedčivý z dôvodu nedostatočného vyhodnotenia dôkazov, keď súd prvej inštancie prioritizoval podania otca a tvrdeniami matky spochybňujúcimi osobu otca sa vôbec nezaoberal. Poukázala na správu Materskej školy v J. z 23. septembra 2021, v ktorej škola konštatovala, že po príchode od otca badať zmenu v správaní maloletého (plačlivosť), a tiež na správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny J. z 23. marca 2022, v ktorej úrad upriamil pozornosť na nový režim v súvislosti s nástupom maloletého do základnej školy. Tvrdenia otca a matky súd prvej inštancie nepostavil do vzájomnej konfrontácie a v nadväznosti na to nemôže obstať ani konštatovanie odvolacieho súdu, že každý z rodičov popisuje správanie druhého rodiča zo svojho pohľadu. Namietala tiež nedostatočné a nesprávne zistenie skutočného stavu, čo sa odrazilo aj v samotnom rozhodnutí o striedavej osobnej starostlivosti v týždenných intervaloch. Do vydania napadnutého rozsudku odvolacieho súdu bolo dieťa v striedavej osobnej starostlivosti v rozsahu vymedzenom rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave z 23. novembra 2020 sp. zn. 11CoP/298/2020 o neodkladnom opatrení, kedy otec zabezpečoval osobnú starostlivosť o maloletého od druhého piatka do tretej nedele v kalendárnom mesiaci a matka od tretej nedele kalendárneho mesiaca do druhého piatka nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Maloletý v tom čase vo svojich vyjadreniach pred príslušným Úradom práce sociálnych vecí a rodiny reagoval na stav, ktorý začal byť medzi účastníkmi konania zaužívaný v zmysle rozhodnutia o neodkladnom opatrení. V tomto konaní však nebolo bližšie zisťované, či je maloletý schopný (a či ho to do budúcnosti negatívne neovplyvní) absolvovať náročnú cestu z J. do D. a späť mesačne *de facto* štyrikrát v rozsahu cca 400 km. Súd nižších inštancií nepodrobili svoje závery konfrontácii s odôvodnením uvedeného rozhodnutia o neodkladnom opatrení. Dovolateľka vzhľadom na nedostatočnosť objasnenia skutočného stavu aj z dôvodu, že súdy neskúmali, či striedavá starostlivosť v týždenných intervaloch je vyhovujúca vzhľadom na vek maloletého, a či nebude pôsobiť na maloletého negatívne najmä do budúcnosti, keď od septembra 2023 začne navštevovať základnú školu. Odvolací súd mal skúmať postoj maloletého v čase pred vydaním svojho rozsudku, keďže ten bol vyhlásený a doručený prakticky bezprostredne pred nástupom maloletého do prvého ročníka základnej školy. Je len ťažko predstaviteľné, že najlepší záujem maloletého bude naplnený, ak v tak útlom veku bude každý týždeň vykonávať náročné cesty v rozsahu 400 km a ešte k tomu striedať dve základné školy. Pokiaľ išlo o súdom určenú adresu trvalého pobytu maloletého, dovolateľka nesúhlasila s interpretáciou komunikácie medzi rodičmi urobenou odvolacím súdom, pretože z tejto komunikácie nevyplýva, že matka dala otcovi súhlas, aby zmenil trvalý pobyt maloletého. Navyše namietala, že odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s inými dôkazmi, ktoré doložila na podporu svojich tvrdení,

napríklad s vyjadrením Obecného úradu D. z 19. apríla 2022 a e-mailovou komunikáciou matky s právnym zástupcom. Súdmi nižších inšancií neboli vykonané všetky dôkazy potrebné pre náležité zistenie skutočného stavu, zároveň nebolo prihladené na dôkazy, ktoré môžu mať zásadný vplyv na posúdenie najlepšieho záujmu maloletého. Rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inšancie je v tomto smere nedostatočne odôvodnené a nepresvedčivé.

4. Otec dovolací návrh nepodal.

5. Opatrovník uviedol, že matka a otec maloletého uzatvorili 1. septembra 2023 rodičovskú dohodu, podľa ktorej realizujú starostlivosť o maloletého. Podľa tejto dohody je maloletý žiakom prvého ročníka Základnej školy, D., J. a má trvalý pobyt na adrese Č. XX, J.. Vzhľadom na uzatvorenie rodičovskej dohody, podľa ktorej sa rodičia vzdávajú striedavej osobnej starostlivosti, nie je starostlivosť určená napadnutým rozsudkom v záujme maloletého.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal účastník konania v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) za splnenia tiež podmienok jeho zastúpenia a spísania jeho dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie matky je prípustné a dôvodné.

7. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom vytýkaná tzv. zmätočnosťná vada (§ 431 ods. 1 CSP) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP); v prípade dovolania prípustného podľa § 421 ods. 1 CSP je potom dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

8. Matka vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania z ust. § 420 písm. f) CSP.

9. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto posudzoval opodstatnenosť argumentácie matky, že v konaní pred odvolacím súdom (resp. nižšími súdmi) došlo k nou tvrdenej vade zmätočnosti.

11. Pojemovým znakom vady zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f) CSP je, že k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom súdu, ktorý znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie), znemožňujúca strane sporu (skôr a dnes ešte v mimosporových konaniach stále účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (tu por. R 129/1999 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017 a 8Cdo/85/2018). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym

poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

12. Dovolateľka namietala, že odvolací súd nedostatočne zistil skutočný stav veci a jeho rozhodnutie považuje za nedostatočne odôvodnené.

13. K nedostatočne zistenému skutkovému stavu najvyšší súd uvádza, že nedostatočné zistenie skutkového (skutočného) stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP (1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky (ústavný zákon SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej tiež len „ústava“) posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj len „ústavný súd“), nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017).

14. Dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového/skutočného stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. V tomto smere (vo vzťahu k prípustnosti dovolania) námietky matky neboli dôvodné.

15. K námietke nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza nasledovné.

16. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, ktorý je chránený v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (príloha oznámenia FMZV ČSFR č. 209/1992 Zb., ďalej len „Dohovor“), je okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia síce neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejme všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

17. Včlenením formulácie o práve na spravodlivý súdny proces do textu zákona (§ 420 písm. f) CSP) sa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia neliberalizovali, ale naopak, sprísnil (IV. ÚS 314/2020, ZNaU 69/2020).

18. V danej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, pričom okrem iného konštatoval (k záujmu maloletého dieťaťa), že zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov je v záujme maloletého, poukazujúc pritom na výsluch maloletého opakovane realizovaný opatrovníkom, berúc tiež do úvahy bežné komunikačné nezhody medzi rodičmi, ktoré sú po rozpade vzťahu vždy prítomné (bližšie viď ods. 2 tohto uznesenia).

19. Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu nezodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia pokiaľ ide dostatočné vysporiadanie sa s otázkou záujmu maloletého dieťaťa v nadväznosti na nesúhlas matky v odvolaní so striedavou starostlivosťou v súvislosti s nie zanedbateľnou vzdialenosťou (cca 400 kilometrov) a časovými intervalmi. Rovnako nie je zrejme, ako odvolací súd hodnotil vek dieťaťa (v čase rozhodovania odvolacieho súdu bolo v predškolskom veku a blížil sa jeho nástup do školy). Argumentáciu, že počas cesty sa maloletý rozpráva so starým rodičom alebo otcom a s cestovaním nemá problém, nepovažuje dovolací súd za postačujúcu. Rovnako ani

poukázanie na výsluch maloletého. Odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s tým, či maloletý v predškolskom veku je spôsobilý dostatočne vyhodnotiť praktické dôsledky takejto úpravy. V danom prípade nie je možné túto medzeru v odôvodnení nahradiť názorom maloletého. Odvolací súd sa vôbec nezaoberal ani praktickými dôsledkami striedavej starostlivosti s týždennými intervalmi napr. i vo vzťahu k sociálnym väzbám maloletého, týkajúcim sa jeho bezprostredného okolia, k možnosti stabilizácie pomerov (zázemia), keď v podstate uzavrel, že každý víkend strávený cestou cca 400 km (čomu musí predchádzať i príprava na cestu, balenie a pod.) je v záujme maloletého.

20. Pre úplnosť sa uvádza, že rozhodnutie, ktoré nezohľadnilo názory dieťaťa alebo im nevenovalo primeranú pozornosť zodpovedajúcu veku a úrovni rozumovej vyspelosti dieťaťa, upiera dieťaťu možnosť ovplyvniť určenie jeho najlepšieho záujmu (tu por. tiež uznesenie najvyššieho súdu z 22. júna 2016 sp. zn. 5Cdo/492/2015). Najvyšší súd tu upozorňuje, že nie je možné, aby všeobecné súdy stanovisko maloletého dieťaťa bez ďalšieho prevzali a aby založili svoje rozhodnutia iba na jeho prianí a nie na starostlivom a komplexnom posudzovaní jeho záujmov (rozsudok ESLP vo veci C. c/a Fínsko z 9. mája 2006 č. 18249/02, body 57 - 59).

21. Dovolacím súdom konštatovaná procesná vada znátočnosti uvedená v ustanovení § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť dovolania; zároveň je však tiež dôvodom, so zreteľom na ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie bez ďalšieho zrušiť.

22. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec vrátil Krajskému súdu v Trnave (v zmysle § 3 ods. 5 písm. b) CMP) na ďalšie konanie, keď nápravu možno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 449 ods. 1 a 2 v spojení s § 450 CSP) a vychádzajúc z toho, že tým, komu bolo namieste pričítať dovolaním vytýkanú vadu znátočnosti, bol odvolací súd.

23. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.